

ANG Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Tawen XL Blg. 15
Agosto 7, 2009
www.philippinerevolution.net

Editoryal

Bin-ig a kinaulbod

Bin-ig a kinaulbod ti linaon ti kaudian nga State of the Nation Address (SONA) ni Gloria Arroyo. Awan ti nakaidumaan daytoy kadagiti amin a napalabas a SONA na.

Kinalkal na laeng dagiti nadoktor a datos dagiti ahensya na, ken manipud ditoy, pinili na dagiti kababassitan a detalye nga imparuar na a balligi ti rehimen na. Amin met a pannakapaay ket imbabalaw na kadagiti napalabas nga administrasyon ken kadagiti kritiko na.

Kinaluban na laeng babaen kadagiti ibagbaga na a datos iti panagdur-as ti pannakapaay dagiti patakaran ken panangimaton na iti ekonomya. Ginaburan na kadagiti parparbo a datos ti kinapudno a ti ekonomya ti Pilipinas ket supsuportaran laengen dagiti dolyar manipud iti minilmilyon a mangmangged a Pilipino a napilitan a makigasanggasat iti sabali a pagilian gapu iti nasaknap a kinaawan panggedan iti Pilipinas nga imbunga dagiti patakaran na iti ekonomya.

Inrason ni Arroyo a tinawid na laeng ti nadadakes a bunga ti kamali a panangimaton manipud kadagiti sinaruno na a rehimen. Ngem ti agpayso ket iti uneg ti rehimen na nga ad-adda a dimmakes ti ekonomya ken panagbiag ti umili.

Inlinged na ti pudno a sosyo-ekonomiko a kasasaad iti uneg ti panagturay na: ti panagbagsak ti manupaktura, panagsuwek ti agrikultura, panagkaro ti kinaawan panggedan, panagdakkel ti depi-

Dagiti tampok ditoy nga isyu...

sit, panagdakkel ti utang, panagbassit ti balor ti piso, panagkaro ti kinarigat ti kaaduan nga umili, ken ad-adda a panaginnaddayo ti baet dagiti babaknang ken marigrigat. Awan ti inamin na a sungsungbatan na iti panagrigrigat ti pagilian gapu iti panagtamed na iti imperyalista a patakaran a globalisasyon a nangpatalinaed iti kinaatrasado ti lokal nga ekonomya ken adadda a nangdadael iti industriya, agrikultura, ken kadagiti produktibo a puersa iti pagilian. Awan ti dinakamat na maipanggep iti awan pannakabussog a panagtakaw ti bunggoy na iti binilbilyon a piso iti kinabaknang ti pagilian a lalo pay a nangparigat iti umili.

Iti bitla na, imparuar na a narisuten ti kinaawan ti hustisya a pangkagimongan, kinarigat, bisin, ken kinaawan ti serbisyo a pangkagimongan nga iti kinapudno na ket agpapada a pinakaro ti siyam a tawen a panagtakem na. Impannakkel na pay a gapu iti kinalaing na ket nakaliklik ti Pilipinas iti pangekonomya ken pangpinansya a krisis a mangal-alun-on ita iti intero a lubong. Agtultuloy pay laeng ti pananglubid na ti ilusyon a ti pagilian ket maiyintaren iti kadudur-asan a pagilian iti uneg ti 20 tawen. Ti agpayso, ti nailumlom a kasasaad ti ekonomya iti pagilian ket madiligen iti sitwasyon idi 1983-86, sakbay a narpuog ti pasista a diktadura a Marcos.

Kababaan a grado met ti it-ited ti nadumaduma a sangalubongan nga ahensya iti rehimen nga Arroyo iti tay-ak ti panaggubyerno, ekonomya, kinarigat, edukasyon, serbisyo a pangkagimongan, panagkurakot, kriminalidad, karbengan-tao, kdpy.

Kalatakan kadagiti kinaluban ni Arroyo iti SONA na dagiti ekstrahudisyal a pammapatay, panagdukot ken panangparparigat kadagiti aktibista, dadduma pay a kritiko ken peryodista a sumupsupyat iti gubyerno. Daytoy ket iti laksid ti panangpaneknek uray ti United Nations Human Rights Commission ken dadduma pay nga internasyonal nga ahensya iti dakes a sitwasyon ti karbengan-tao iti pagilian. Rumrummuar a nakarkaro pay dagiti pananglabsing iti karbengan-tao ita kumpara idi panawen ti pasista a diktadura a Marcos.

Bayat nga agal-allungogan ti panawagan ti umili a gibusanen ti panagturay na, awan ti direkta a pablaak ni Arroyo a bumaba isuna iti pwesto kalpasan ti termino na.

Nalimed nga iplasplastar na ken dagiti annak ken paspasurot na dagiti plano tapno ituloy ti *cha-cha*, *con-ass*, ken dadduma pay a plano tapno mapatiddog ti panagturay da iti labes ti 2010. Inlibak na pay ti panggep na a mangideklara ti martial law uray naipakita nan ti namin-ano a daras a panganggandat na nga aramiden daytoy iti porma ti *emergency powers* ken aktwal pay a panangiruar iti ala-Marcos a pasista a dikreto ken kabuklan nga atas idi Pebrero 2006. Ngem nagpangta met isuna nga usaren na ti sibubukel a pasista a bileg ti estado no pumigsa dagiti tignay protesta ken agbalinen a pangta daytoy iti agtultuloy a panagturay na.

Gapu iti daytoy, rumbeng nga agalibtak ti umili kadagiti addang nga aramiden ni Arroyo tapno agtalinaed iti turay ken makaliklik kadagiti sungsungbatan na iti umili. Rumbeng a padur-asen ti umili ti pangngeddeng ken panangipinget da tapno paayen dagiti panangikagumaan ti rehimen nga agpaut pay iti turay ken agtultuloy a mangidadanes iti umili. AB

Tawen XL Blg. 15 Agosto 7, 2009

Ti *Ang Bayan* ket maipabpablaak iti Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles.

Mabalin nga i-*download* daytoy manipud iti Philippine Revolution Web Central a masarakan iti:

www.philippinerevolution.net

Umawat ti *Ang Bayan* kadagiti kontribusyon iti porma dagiti artikulo ken damdamag. Awisen mi dagiti agbasbasa nga agipatulod kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti idudur-as ti dyaryo tayo. Ipatulod dagitoy babaen ti *email* iti:

angbayan@yahoo.com

Linaon

Ti *Ang Bayan* ket ipabpablaak dua a beses tunggal bulan ti Komite Sentral ti Partido Komunista ti Pilipinas.

Makalkaluban a kinapudno

Kimmaro ti permanente a krisis ti neo-kolonyal ken mala-pyudal nga ekonomya ti Pilipinas gapu ti kinaagum ti rehimen nga US-Arroyo ken panangipatungpal na iti imperyalista a patakaran a globalisasyon iti siyam a tawen a panagturay na. Ad-adda pay ita a sapsapliten ti kumarkaro a krisis ti sangalubongan a sistema kapitalista ti ekonomya ti Pilipinas. Daytoy ti inggagara nga inlinged ni Gloria Arroyo iti SONA na. Maibilang kadagiti sumaganad a datos ti saan na a dinakamat:

►Bimmagsak iti 2.3% ti kabuklan a produksyon (GDP) ti pagilian idi umuna a kwarto ti tawen.

►Bimmagsak iti 6.6% ti produksyon iti industriya idi umuna a kwarto ti tawen. Daytoyen ti kadakkelan a panagbagsak iti sektor ti industriya iti uneg ti 20 tawen. Bimmassit a bimmassit ti paset ti manupaktura iti kabuklan a nailian a produksyon. Manipud iti kangatuan a 29.1% idi 1973, adda iti 20.2% laengen daytoy idi 2008.

►Kababaan ita ti paset ti agrikultura (16%) iti kabuklan a produksyon ti pagilian.

►Kangatuan ti tantos ti kinaawan panggedan iti uneg ti rehimen nga Arroyo. Uray basar laengen kadagiti istatistika ti gubyerno, ngimmato manipud 8.5 milyon nagturong iti 11 milyon ti bilang dagiti awanan trabaho ken kurang iti trabaho manipud Enero 2001 agingga iti Abril 2009.

Iti intar dagiti mai-bagbaga nga addaan trabaho, dumakdakkel ti bilang dagiti addaan parttaym a trabaho laengen. Manipud 2001- 2009 ket limmobo manipud 8.3 milyon nagturong iti 14.3 milyon ti bilang dagiti addaan parttaym a trabaho laeng. Kabatog daytoyen ti 41% dagiti maibilang nga addaan panggedan ita a 2009. Nakapataud kano ti 1.5 milyon a baro a trabaho idi 2008, ngem 87% dagitoy ket awan wenno nakababbaba ti pastrek, maibilangen dagiti agtrabtrabaho a libre para iti pamilya wenno agtrabtrabaho "para iti bukod."

►Kadakkelan a bilang dagiti Pilipino ti nagabrod tapno agbirok ti trabaho manipud 2001 - 2008. Dumandanonen ita iti nasurok maysa a milyon katao ti tinawen a rumrummuar tapno agbirok ti trabaho kumpara iti 469,709 idi panawen ni Aquino, 713,505 idi panawen ni Ramos, ken 839,324 idi panawen ni Estrada.

►Nagdoble ti balor a rumbeng nga inayon iti minimum nga inaldaw a sweldo tapno agbiag a disente ti maysa nga innem-katao a pamilya iti uneg ti panagtakem ni Arroyo. Iti Metro Manila, ngimmato manipud ₱252 idi 2001 nagturong iti ₱535 idi 2008 ti rumbeng nga inayon iti ₱382 minimum nga inaldaw a sweldo gapu ta ₱917 itan ti inaldaw a kasapulan tapno agbiag a disente ti pamilya ti maysa a mangmangged.

►Basar kadagiti kaudian nga istatistika ti National Statistical Coordination Board (NSCB), bimmagsak iti ₱20,400 ti abereyds a pastrek ti pamilya a Pilipino manipud 2000 - 2006. Dimmakkel manipud 25.1 milyon nagturong iti 27.6 milyon ti bilang ti agrigrigat a Pilipino manipud 2000 - 2006.

Segun met iti surbey ti Social Weather Stations (SWS), kangatuan iti pakasaritaan ti nadanon a 50% a tukad ti kinapanglaw iti pagilian iti uneg ti panagturay ni Arroyo. Rimmuar pay iti surbey a maminpat a daras ti immaduan dagiti mabisbisinan iti daytoy napalabas nga innem a tawen.

Bimmagsak iti 3.1% ti kabuklan a personal ken pangbalay a konsumo ti umili iti daytoy umuna a kwarto ti 2009. Daytoy ti umuna a gundaway a bimmagsak daytoy iti uneg ti 15 tawen.

►Manipud 2000 - 2008, dimmakkel iti 2.45 milyon ti bilang ti kabataan a rumbeng nga agadadal ngem saan a makaadal. Daytoy ket pakpakaruen pay ti di mapengdan a panagngato dagiti mabayadan iti eskuelaan. Iti Metro Manila, iti uneg ti siyam a tawen ti agturturay a rehimen ket ngimmato ti singir iti matrikula iti 94.54% (manipud iti abereyds a ₱439.59 nagturong iti abereyds nga ₱855.20 kada yunit).

Adda laengen ita ti maysa a doktor iti tunggal 25,000 pasyente. Nakaad-adayo daytoy iti madama a sangalubongan nga istandard a maysa a doktor iti tunggal 600 pasyente. Malaksid a barbaraten ti rehimen dagiti sweldo ken benepisyo dagiti mangmangged a pangsalun-at, iyaw-awis pay ti agturturay a rehimen ti panagabrod dagiti doktor ken nars.

Iti uneg ti Health Sector Reform Agenda, imbes a pasayaaten ti kabaelan dagiti pampubliko nga

ospital, iyab-abante ti rehimen ti pribatisasyon ken komersyalisasyon dagiti ospital. Kagiddan daytoy, napabassit la unay ti alokasyon para iti salun-at ti umili a Pilipino iti nailian a badyet.

Napusek ti intero a siyam a tawen a panagturay ti rehimen nga US-Arroyo ti nagdadakkel nga anomalya iti panagkurakot ti pamilya na ken dagiti paspasurot na. Nalatak kadagitoy ti $14 milyon a kikbak manipud iti IMPSA-Argentina para iti rehabilitasyon ti maysa a planta ti kuryente idi katugtugaw pay laeng ni Arroyo; ti ₱1.4 bilyon a kupit iti PEACe Bonds; ti ₱600 milyon a tuon iti gastos para iti President Diosdado Macapagal Boulevard; ti $200 milyon a tuon iti badyet para iti Northrail Project; ti ₱2.8 bilyon a kurakot iti Ginintuang Masaganang Ani; ti mapukpukaw a ₱4 bilyon iti Road Users Tax; ti naipauna a $41 milyon para kenni Arroyo ken kabuklan a $130 milyon a madawdawat a kikbak iti NBN-ZTE Broadband Project; ken ti mapukpukaw ita a dakkel a paset ti ₱330 bilyon a "Pondo a Pangpabuelo iti Ekonomya."

►Kabaliktad ti ibagbaga ni Arroyo, dimmakkel ti utang ti gubyerno iti ₱256.8 bilyon a tinawen manipud idi agtugaw isuna. Ti tinawid na a ₱2.17 trilyon nga utang ti rehimen nga Estrada ket dinoble na ken dumanonen iti nasurok ₱4.8 trilyon ita. Kadakkelanen ita ti iriruar na a maibaybayad iti utang iti pakasaritaan ti pagilian. Manipud 2001, naggasto isuna ti ₱4.8 trilyon a bayad iti utang, 350% a dakdakkel ngem iti nagtitipon nga imbayad da Aquino, Ramos, ken Estrada iti uneg ti 15 tawen. Ita a tawen, aggasgasto laeng ti gubyerno ti ₱6 kada Pilipino para iti edukasyon, ₱1 para iti salun-at ken ₱0.12 para iti pabalay, idinto a ₱21 ti ag-agawen ti rehimen manipud iti tunggal Pilipino kas bayad iti utang. AB

SONA ni Arroyo, ubbaw

"Awan ti namnamaen ti umili a Pilipino iti umas-asidegen a maudi a SONA ni Gloria Arroyo." Daytoy ti inrakurak ni Jorge Ka Oris Madlos, tagapagsarita ti NDF-Mindanao, iti pablaak a nairuar idi Hulyo 27.

Sinupyat ni Ka Oris ti aso-aso, bulok, ken naranggas a rehimen bayat a daydayawen na ti umili iti tuloy-tuloy a panaglaban da. Kuna na, ti panagpakada ti rehimen laeng koma ti kayat a mangngeg ti umili ngem kas ti namnamaen, awan ti sangkasao ni Arroyo no di dagiti plano ken patakaran a mangpatalinaed kenkuana iti poder. Nakasagana isuna nga aramiden ti amin, agraman ti panangipataw ti martial law, segun kenni Ka Oris.

Nagpanawagan ni Ka Oris a pairtengen ti rebolusyonaryo a pannakidangadang idiay Mindanao ken iti intero a pagilian laban kadagiti gamat ti estado kas kontribusyon iti panangpatakyas kenni Arroyo.

Kinondena met ti NDF-Southern Mindanao ti SONA ni Arroyo kas nakababain a panaggandat a gaburan ti pudno a kasasaad ti pagilian. Dinayaw na ti rinibribu nga umili a nagrali laban iti rehimen idiay Davao City. Sinupyat na ti natibker nga ekonomya ken "natibker a panagtakem" nga ilaslastog ni Arroyo a katimbeng ti nadara a panagturay na ken ti panaggandat a lokuen ken pasukuen agpada ti NDFP ken Moro Islamic Liberation Front (MILF) babaen iti tungtongan iti kappia.

Kabayatan na, nangiruar ti espesyal a pablaak ti Antonio Nerio Antao Command (ANAC) ti NPA iti Southern Mindanao tapno batikosen {kondenaren} ti panangipresenta ni Arroyo ti maysa a surenderi a dati kano a miembro ti komite iti nasao a larangan. Impresenta ni Arroyo ti nasao a surenderi tapno ipabuya dagiti bogus a programa ken amnestya na.

Segun iti NAC, awan ti presyo ti takder da. Kaano man ket saan a makumbinsi dagiti rebolusyonaryo nga isuko ti determinasyon da iti pannakidangadang ken komitment iti umili gapu laeng iti ubbaw nga ilusyon a parparnuayen ni Arroyo iti panangibandera na iti maysa nga agnagan ti "Lea" a nagtraydor iti rebolusyon ken iti umili ken nagpausar kenni Arroyo kadagiti kinaulbod nga iyaon ti rehimen ti pagilian iti kinarigat.

Nangiruar met ti pablaak ni Ka Maria Malaya, tagapagsarita ti NDFP-Northern Mindanao. Binatikos na ti kinaulbod ni Arroyo kasilpo ti indeklara daytoy a suspensyon dagiti opensiba a militar (SOMO) laban iti MILF ken NDFP. Pangpabanglo laeng daytoy ken awan ti kinapudno na, kinuna na. Rinibribu nga umili ti napilitan a pimmanaw kadagiti pagnaedan da gapu iti tuloy-tuloy a panagbomba ken panagatake kadagiti komunidad dagiti Lumad ken Moro. Nangiyebkas ti pannakipagrikna ti NDFP-NEMR kadagiti umili a parparigaten dagiti operasyon ti AFP. Daytoy a terorismo ti rehimen laban iti umili ket paset ti Oplan Bantay Laya 2 nga ipatpatungpal ti rehimen ken nairut a lablabanan ti rebolusyonaryo a tignayan. AB

Nasaknap a protesta iti maudi a SONA ni Arroyo

Nagdudupudop ti rinibribu nga umili iti kalsada tapno supyaten da ti maudi nga State of the Nation Address (SONA) ni Gloria Arroyo idi Hulyo 27.

Dumanon iti 15,000 ti limmaok iti protesta iti haywey ti Commonwealth Ave. idiay Quezon City. Daytoy ket indauluan ti Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN), Kilusang Mayo Uno, Bayan Muna, Anakpawis, GABRIELA, ken dadduma pay a progresibo nga organisasyon. Ti protesta ket naawagan a "Nailian a bira kontra *con-ass* ni Arroyo" . Timmabuno met iti panagtignay dagiti puersa manipud iti Southern Tagalog (ST) iti panangidaulo ti BAYAN-ST ken ti Pagkakaisa ng Manggagawa sa Timog Katagalugan (PAMANTIK) a nagrugi nga agmartsa idi pay Hulyo 22.

Malaksid iti agtultuloy a panganglaban iti malutluto a *con-ass* ti rehimen kinondena met dagiti ralyista ti napaay a programa ti rehimen iti ekonomya ken serbisyo a pangkagimongan iti daytoy naglabas a siyam a tawen. Segun kenni Renato Reyes kabuklan a kalihim ti BAYAN.

Saan to a malipatan a ni Arroyo ti pangulo a nangiduron iti panagngato ti presyo dagiti tagilako gapu iti naipataw nga Expanded Value Added Tax iti langis ken kuryente. Malagip to met isuna kas pangulo a nagbaybayad ti eksternal nga utang bayat a nakababbaba ti tukad ti serbisyo a pangkagimongan para iti umili.

Kabayatan na, rimmuar iti Batasang Pambansa dagiti pannakabagi dagiti progresibo a partido a da Satur Ocampo, Teddy Casiño, ken Neri Colmenares ti Bayan Muna; Liza Maza ken Luzviminda Ilagan ti Gabriela Womens Party; Rafael Mariano ken Joel Maglunsod ti Anakpawis; ken Raymond Palatino ti Kabataan Party. Segun kadagiti progresibo a kongresista, saan met a dakamaten ni Arroyo ti pudno a kasasaad ti pagilian. Agtultuloy a kinarigat, bisin, ken kinaawan-hustisya ti masagsagrap ti umili iti panagtakem na ken bin-ig a kinaulbod laeng ti ibidbida na iti bitla na iti Kongreso. Innayon da pay, rumbeng a lawagen ni Arroyo no ania ti pudno a plano na kalpasan ti 2010 ken saan na a rumbeng nga ilemmeng iti likud ti *charter change* ti panggep na nga agtalinaed iti poder.

Nairussuat met dagiti panagtignay iti dadduma pay a lugar iti Luzon, iti Visayas ken Mindanao, ken uray kadagiti sabali a pagilian.

Iti Luzon, indauluan ti Cordillera Peoples Alliance ti rali iti Peoples Park idiay Baguio. Nairussuat met ti panagtignay idiay La Union.

Malaksid iti SONA, nakontra met ditoy ti dadakkel ken saggaadu a panagminas iti rehiyon nga Ilocos-Cordillera. Nangorganisa met ti panagtignay ti United Action Kontra Chacha iti Santiago City idiay Isabela.

Maysa met nga *effigy* ni Arroyo ti imparada dagiti nakikaykaysa iti rali iti Legazpi City idiay Albay. Karaman iti nagnaan dagiti nagprotesta ti sango ti Camp Gen. Simeon Ola idiay Legazpi. Iti Ateneo de Naga, ginasgasut nga estudyante ti nag-*walk out* kadagiti klase da tapno makikaysa iti *prayer rally* iti Quezon Plaza. Inikkan da ti bagsak a grado ni Arroyo iti panagtakem na gapu iti napaay a kari na iti maikasiyam a SONA. Agarup dumanon iti 17,000 ti nakikaykaysa iti nadumaduma a panagtignay kadagiti probinsya ti Bicol.

Imbaga met ti Alyansa ng Magbubukid sa Gitnang Luzon a lalo a kimmaro ti problema dagiti mannalon iti kaaw-awayan gapu kadagiti kontra-mannalon a patakaran nga ipatpataw ti rehimen. Maysa met a

porum kontra iti con-ass ken cha-cha ti nairussuat iti Holy Family Academy Auditorium idiay Angeles City iti panangidaulo ti BAYAN-Central Luzon. Daytoy ket inatendaran ni Fr. Ed Panlilio, gobernador ti Pampanga.

Naisayangkat met dagiti rali idiay Aurora, Nueva Ecija, Tarlac, Bulacan, Bataan, ken Zambales.

Idiay Visayas, dumanon iti 12,000 ti timmipon iti panagtignay nga indauluan ti simbaan a Katoliko idiay Bacolod City. Naummong iti Bacolod City Public Plaza dagiti mangmangged, mangmangged-talon, mannalon, estudyante, titser, ken dagiti progresibo a grupo. Binasa da ti maysa a nakalukat a surat a kontra-*cha-cha*.

Kabayatan na, Hulyo 26 pay laeng, rinugianen ti BAYAN-Panay ti lakbayan iti isla. Manipud idiay Miag-ao, Iloilo nagmartsa dagiti mannalon, estudyante, ken dadduma pay sektor bayat nga iti sentral a paset ti probinsya ket naummong da idiay Janiuay kakuyog dagiti Tumanduk. Dumanon da iti bilang a 1,500 idi sumangpet da iti Iloilo City. Binarbarsak da ti pitak ti bilbord ni Arroyo iti kalsada ti General Luna. Idiay met Capiz, nagkampo ti 1,000 katao iti Band Stand ken nangiyaramid da ti *cultural rally* a napauluan iti Lakbayan sang Pumuluyo nga indauluan ti BAYAN ken Katilingban sang Magagmay nga Mangingisda. Idiay Kalibo, Aklan, 500 ti nakikaykaysa iti State of the People's Address.

Iti Tagbilaran City idiay Bohol, nagprotesta dagiti kameng ti Boholanos Against *con-ass* (Bacona) iti pampubliko a parke a rinugian da dua a lawas sakbay ti SONA. Maysa met a tigil-pasada ti insayangkat ti Nagkahiusang Draybers sa Sugbo (NADSU) idiay Cebu City idi aldaw ti SONA ni Arroyo. Naparalisa da ti 80% ti transportasyon iti syudad. Kalpasan na ket nakikaykaysa da iti BAYAN- Central Visayas iti protesta iti Gaisano Metro Colon no sadino ket dumanon iti 1,000 ti kimmuyog. Maysa met a lakbayan iti Eastern Visayas ti naisayangkat no sadino naummong ti 3,000 iti aldaw ti SONA idiay Tacloban City.

Idiay Mindanao, nakikaysa da Bukidnon Rep. Teofisto Guingona III ken Joel Virador iti panagtignay iti sango ti Davao City Hall. Nagmartsa da iti intero a syudad ken pinuoran da ti maysa nga *effigy* iti katengngaan ti bitla ni Arroyo idiay Manila. Segun iti Union of Peoples Lawyers in Mindanao, iti panagtakem ni Arroyo a grabe a dimmakkel ti utang ti pagilian. Maisupadi daytoy iti ilaslastog na a nakissayan daytoy gapu kadagiti remitans dagiti migrante a mangmangged. Idiay Cagayan de Oro City, nangirussuat ti State of the Peoples Address (SOPA) ti BAYAN-Northeast Mindanao kas pangsupyat kadagiti kinaulbod iti SONA ti rehimen. Kinondena da met ti kinaranggas ti rehimen kadagiti marigrigat kadagiti syudad iti rehiyon gapu iti nagsasaruno a demolisyon iti tiendaan ti Agora ken Cogon ken iti komunidad iti Lapasan. Idiay Butuan ken Tandag City, maysa a *motorcade* ken rali ti naisayangkat ken maysa met a *torch parade* ti naaramid idiay Dipolog City. Indauluan met ti BAYAN ti maysa a rali idiay Iligan City.

Idiay Hongkong, indauluan ti MIGRANTE ken United Filipinos in HK (UNIFIL) ti rali iti konsulada ti Pilipinas iti syudad. Binallaagan da dagiti kongresista a pabor iti *con-*

Dagdag-bawas iti panangpili kadagiti National Artist

Uray ti pammadayaw it larangan ti sining ket saan a naiwaya iti pannakibiang ti Malacañang

Sinupiat dagiti National Artist ken dadduma pay a personahe, eksperto ken organisasyon iti kultura ken arte, maibilang ti Concerned Artists of the Philippines (CAP) ken ti dadauloan ti Cultural Center of the Philippines, ti panangnayon ni Arroyo kadagiti baro a National Artist a saan a nairaman kadagiti inrekomenda dagiti hurado. Basta laengen innayon ni Arroyo kas National Artist ti direktor iti pelikula a ni Carlo J. Caparas; mangbalbalakad kenni Arroyo iti kultura ken sining a ni Cecile Guidote-Alvarez; fashion designer a ni Pitoy Moreno; ken arkitekto a ni Francisno Mañosa. Kakaruan a panangbatikos iti pannangirekomenda ni Guidote-Alvarez ti bukod na a bagi idinto nga isuna ti executive director ti National Commission for Culture and the Arts (NCCA), maysa kadagiti hurado iti panagpili kadagiti National Artist. Segun kadagiti hurado, naikkat met iti naisagana a listaan ti kompositor a ni Ramon Santos ket insukat ni Arroyo dagit manok na.

Imbaga ti National Artist ken myembro ng NCCA a ni Bienvenido Lumbera a nakababain ken dakkel nga insulto ti iskandalo a nayon-kessay iti panagpili kadagiti mabigbig a National Artist. Natangken latta ditoy ni Arroyo iti laksid ti napigsa a protesta iti panangbaliw na iti listaan.

Nagiwayat ti martsa manipud iti upisina ng Cultural Center of the Philippines (CCP) iti Pasay City dumanon iti NCCA iti Maynila dagiti National Artist idi Agosto 7 tapno suppiaten ti pannakibiang ni Gloria Arroyo. AB

ass ni Arroyo a saan da nga agnamnama ti suporta manipud kadagiti pamilya dagiti migrante a mangmangged. Idiay New Zealand, immuli met iti bantay ti Ruapehu dagiti kameng ti Migrante-Aotereoa ket sadiay a nangirussuat da ti protesta kas simbolo ti panagsupyat da iti plano a baliwan ti konstitusyon ti Pilipinas.

Idiay US, indauluan ti BAYAN-USA dagiti panagtignay iti nadumaduma a lugar ditoy. Nangisayangkat ti piket dagiti Pilipino-Amerikano iti embahada ti US idiay Washington, DC. Inawit da ti isyu kenni Melissa Roxas ken imbaga da a ni Arroyo ti akinplano kadagiti panagdukot ken dadduma pay a pananglabsing iti karbengan-tao iti Pilipinas. Idiay New York City, nangirussuat met ti Real State of the Nation Address ti GABRIELA-USA. Bisita da ni Sr. Mary John Mananzan ti Association of Major Religious Superiors in the Philippines (AMRSP). Idiay Los Angeles, naidrama ti pannakadukot ni Melissa Roxas, bayat nga impanawagan da met ti panangibasura iti Visiting Forces Agreement. Nangiyaramid met ti naulimek a panagprotesta ti Anakbayan idiay New Jersey.

Maysa met a Peoples SONA ti inaramid ti BAYAN-Canada idiay Montreal kas protesta iti SONA ni Arroyo. Sumagmamano nga aldaw ti aktibidad da a pakaibilangan dagiti porum ken rali. Adda met dagiti panagtignay idiay Ottawa, Toronto, ken Vancouver.

Idiay Saudi Arabia, maysa a *press conference* ti inaramid ti Migrante idi Hulyo 27. Panawagan da ti "tao, saan a *con-ass*" ken "Gibusan ti panangadipen ken panangluklokо ni GMA kadagiti OFW".

Kinondena met ti Migrante-Netherlands ti maudi a SONA ni Arroyo. Imbaga da pay nga "umadu nga umadu ti pumampanaw iti pagilian gapu ta awan ti trabaho a mastrekan iti Pilipinas. " AB

Panagbisita ni Arroyo idiay US

Panangpasingked iti saad na nga aso-aso

Ti panangbisita ni Gloria Arroyo kenni US President Barack Obama idi Hulyo 30 idiay Washington D.C. ket pannakatungpal ti nabayagen nga arapaap ken panagkamkamat ni Arroyo a maaddaan ti gundaway a makatungtong wenno maretrato man laeng a kakuyog na ti baro a pangulo ti US. Daytoy ket tapno makaala isuna ti uray kasla sinulid a suporta manipud iti US para iti napalalo a kagurgura ken naisinan a rehimen na, ken mapasingkedan ti saad na kas kangrunaan nga aso-aso ti US iti Pilipinas.

Kas ti ninamnama, ad-adda laeng a pinalatak ti panagbisita ni Arroyo idiay US ti kinaaso-aso na. Kas ti napudno nga aso-aso, inawat na ti atas nga agbalina tagaballaet kano ti US ken dadduma pay a pagilian iti Southeast ken East Asia. Mandar ti amo nga agserbi isuna a tagaibandera ti posisyon ti US, maisupadi daytoy iti takder ti dadduma a pagilian iti rehiyon.

Pinasingkedan met ti atas ni Obama ti agtultuloy a panagbalin ti Pilipinas a "maikadua a larangan" iti sangalubongan a "gerra laban iti terorismo." Iti kasta, pinasingkedan daytoy ti permanenten a panagbase agraman ti direkta ken saan a direkta a pannakilaok dagiti tropa nga Amerikano kadagiti pangmilitar nga operasyon iti pagilian, kasta met ti saan a patas ken manangidadanes a Visiting Forces Agreement.

Nakaparparang ken nakababain ti nagbalin a kasasaad ni Arroyo kas agpakpakaasi a babaonen ti US iti rehiyon. Tinilmon laeng ni Arroyo daytoy kasukat ti saan a panangdakamat ni Obama iti publiko iti ania man mainaig kadagiti akusasyon iti panagranggas, korapsyon, ken panangallilaw ti aso-aso a rehimen iti umili a Pilipino. Nagsarita laengen dagiti dua mainaig kadagiti sikreto ken mas delikado pay nga usapin ken pagkumplotan. Iti pannakapaay ni Arroyo a maala ti basbas ti amo na para iti agtultuloy a panagturay na, sigurado nga adu pay ti inkari a konsesyon ti aso-aso a presidente nga ad-adda a makapagpapigsa iti saad iti ekonomya, politika, ken militar ti US iti Pilipinas. Ken sigurado a ginundawayan ti US ti pagkapuyan ni Arroyo ita tapno mapespes manipud kenkuana dagiti amin a bentahe a mabalin a maala para iti US. Karaman ditoy ti panangipalubos iti 100% a panagtagikua dagiti ganggannaet iti daga ken kadagiti estratehiko a negosyo iti pagilian.

Awan ti sabali a maited daytoy no di ti ad-adda a dadael iti umili, independensya, ekonomya, ken iti nailian a patrimonya ti Pilipinas. AB

NDFP, nagsaludo kenni Aquino

Nagsaludo ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP) kenni dati a Pres. Corazon Aquino a pimmusay idi Agosto 1. Kuna daytoy , ti pimmusay a pangulo ket nalatak a personahe ti kontrapasista nga alyansa laban iti diktadura a Marcos, aglalo kalpasan a papatayen ti asawa na, ni dati a Sen. Benigno Aquino Jr. Naparang a kinontra na ti suporta ti US iti pasista a diktadura a Marcos kasukat ti panangpapigsa na iti interes iti ekonomya ti US iti pagilian ken panagtultuloy dagiti base militar na.

Ti pablaak ket pinirmaan da Prof. Jose Ma. Sison, kangrunaan a konsultant ti NDFP; Luis Jalandoni ken Fidel Agcaoili, chairman ken vice chairman ti NDFP Negotiating Panel; ken dagiti kagawad daytoy a da {da} Juliet de Lima-Sison, Coni Ledesma, ken Asterio Palima. Nagpirma met dagiti dadduma pay a konsultant ti NDFP a da Vicente Ladlad, Rafael Baylosis, Randall Echanis, Danilo Borjal ken Elizabeth Principe, ken ti kangrunaan nga abugado ti NDFP a ni Romeo Capulong.

Kuna ti NDFP, idi agbalin presidente ni Aquino, maysa kadagiti immuna nga inaramid na ti panangwayawaya iti ginasgasut a politikal a balud, karamanen ni Professor Sison. Daytoy ket panangtungpal iti kari na idi agkampanya isuna iti kinapresidente. Kuna ni Jalandoni, ti panangwayawaya ni Aquino kadagiti ginasgasut a politikal a balud ti nakadaydayaw a naaramid na. Kuna na a nasayaat a pagtuladan daytoy ti panangtungpal iti komitment ken panangipakita ti kinasayaat ti nakem. Innayon na a saan a makita daytoy iti administrasyon ni Gloria Arroyo.

Naisayangkat met iti uneg ti panagtakem ni Aquino ti tungtongan iti kappia ngem nagsardeng daytoy idi awan konsensya a minasaker ti militar ken pulisya dagiti mannalon a mangiruprupir ti reporma iti daga idi Enero 22, 1987 idiay Mendiola.

Induron met ni Aquino ti pannakabalangkas ti baro a konstitusyon tapno sukatan ti konstitusyon a nabukel iti uneg ti diktadura. Segun iti NDFP, numan pay adda dagiti probisyon ti konstitusyon ti 1987 a nausar laban iti panangipatungpal ti pudno a reporma nga agraryo iti pagilian, adda dagiti probisyon daytoy a mangitantandudo iti karbengan-tao, manglaplapped iti pannkaipataw ti martial law, mangpatpatalinaed ti sumagmamano a restriksyon laban iti gangganaet a panagpuonan ken mangiparparit kadagiti base militar, gangganaet a tropa, ken armas a nukleyar iti pagilian.

Linabanan met ni Aquino dagiti kontra-demokratiko a patakaran ken addang dagiti simmaruno kenkuana kas presidente, manipud kenni Fidel Ramos inggana kada Joseph Estrada ken Gloria Arroyo, ken nakikaysa isuna kadagiti patriyotiko ken progresibo a puersa kadagiti tignay protesta.

Uray nakaron ti sakit na a kan-

Dagiti maniobra a saan nga umobra

Saan latta nga agsardeng ni Gloria Arroyo iti panangipadas kadagiti wagas tapno makapagpaut iti poder iti labes ti 2010. Napanunot na nga idauluan ti maysa a "gubyerno a pangtransisyon," ken inarem na pay dagiti kritiko tapno suportaran ti plano na.

Naireport itay nabiit a kinasarita ni National Security Adviser Norberto Gonzales da Bishop Antonio Tobias ti Novaliches ken Chief Justice Reynato Puno ti Korte suprema tapno dawaten na kano ti opinyon da ken awisen na ida iti nasao a plano. Tapno maawis ti obispo ken ti chief justice a suportaran daytoy, naidiaya met kadakuada ti posisyon iti maysa a "pangtransisyon a konseho." Ti konseho, nga ibangon tapnotarawidwidan/ iwanwan kano ti panangbaliw iti konstitusyon sakbay ti eleksyon ti 2010, ket idauluan ni Arroyo iti panaggibus ti termino na inton Hulyo 2010 inkaso a saan pay a dagus a maipatungpal ti *cha-cha*. No naiplastaren dagiti panagbalbaliw iti konstitusyon a mangted-dalan iti panagtakem ni Arroyo kas prime minister iti uneg ti sistema a parlamentaryo, kaipapanan daytoy ti awan sarday a panagturay ni Arroyo.

Sinabat ti nalawa a panagsupyat daytoy a panggep, nga amaminen mismo ni Gonzales a saan a palubosan ti konstitusyon ti reaksyunaryo a gubyerno. Agusar ni Arroyo ti puersa a militar tapno lipiten ti ania man a panagsupyat.

Ti mabukbukel a posibilidad ti ad-adda a pananglipit-militar ti nangiduron kenni Avelino cruz, dati a kalihim iti depensa ni Arroyo, nga agpanawagan itay nabiit kadagiti elemento ti AFP a labsingen da dagiti iligal a mandar. Ni Cruz ket maysa kadagiti miembro ti kabinete a nagkedked iti plano ni Arroyo idi 2006 a mangipataw ti martial law kalpasan ti deklarasyon ti *state of emergency*.

Nasapa a naibutaktak ken dagus a sinabat ti napipigsa a panagsupyat isu a naitantan dagitoy narugit ken naranggas a plano da Arroyo. AB

ser, nairut a sinupyat ni Aquino ti plano a constituent assembly (con-ass) nga ipilpilit ni Arroyo ken dagiti paspasurot na. Kuna na, nakababain a panangabuso daytoy iti poder.

Kabayatan na, iti maysa nga interbyu, imbaga da Professor Sison ken ti asawa na a ni Juliet de Lima a nagbalin a nasinged da kadagiti agassawa nga Aquino gapu iti pananglaban da iti diktadura a Marcos. Kuna ni Sison, dandani dua a tawen a linabanan ni Aquino ti panangipilit ti militar nga ikansela ti pasaporte na. Idi saanen a malapdan ni Aquino daytoy gapu iti kinairteng dagiti pangta ti militar laban iti rehimen na, pinaabotan na ni Sison nga agbalin a nataltalged isuna no iti ruar laengen ti pagilian nga agnaed. Nupay masapul a supyaten ni Sison ni Aquino iti publiko para iti daytoy, saan a napukaw ti nasayaat a relasyon da. AB

Ginasgasut a ribu, nakipamumpon kenni Aquino

Ginasgasut a ribu agingga milyon a katao ti nakipagladingit idi maitulod iti maudi a pagtungpalan ni dati a Pres. Corazon Aquino itay Agosto 5. Saan a {sinamir/} inkankano dagiti tao ti panagtudtudo idi aguray da kadagiti kalsada a nakailasatan ti bangkay ni Aquino manipud Manila Cathedral agturong iti Manila Memorial Park idiay Parañaque City. Daytoyen ti kadakkelan a panaguummong ti nagkaykaysa nga umili kalpasan ti EDSA 2 idi 2001.

Saan laeng a pannakipagladingit iti pamilya ti pimmusay a dati a pangulo ti nangiduron iti nalawa a panagtitipon. Malaksid iti panangsaludo kenni Aquino, sangkasao ti umili a nagdudupudop iti kalkalsada ti panawagan a "Tuloy ti laban!" Segun kadagiti progresibo nga organisasyon a kimmuyog iti martsa ken dadduma pay a kagiddan a panagtignay, nabiag manen ti historikal/napnuan pakasaritaan a panagkaykaysa ken pannakidangadang ti umili idiay EDSA saan laeng a tapno makipagladingit iti ipupusay ni Aquino, no di ket gapu ta masapul latta nga agkaykaysa ti umili tapno risuten ti nakaro a kinarigat, kinaawan ti hustisya, ken panagturay ti kinaagum.

Binigbig da ti napateg nga akem ken panagbalin a simbolo ni Cory iti pananglaban iti pasista a diktadura idi panawen ni Marcos. Uray naawanen isuna iti pwesto, intultuloy na ti pananglaban iti panagsaur iti eleksyon, korapsyon, kinabangkrap, kinaranggas, ken panangabuso iti turay. Inggana kadagiti maudi nga aldaw na, nairut a sinupyat na dagiti panagkurakot, pananglabsing iti karbengan a sibil ti umili, ken plano a *cha-cha*. Napinget ken nadagsen a nagpanawagan isuna iti panaglusulos ni Arroyo ken panagtultuloy ti pananglaban ti umili iti kinaagum iti kinabaknang ken turay ti maysa nga agkalkalikagum nga artapan pay ni Marcos.

Saan a mailibak a dakkel a tungpa iti rehimen nga Arroyo ti nasaknap a pannakipagrikna ken panangipakita ti umili ti suporta idi matay ni Aquino gapu iti nalatak nga akem ti dati a pangulo iti alyansa a kontra-Arroyo.

Bimmwelta iti bunggoy nga Arroyo ti makainsulto a panangikkat daytoy kadagiti badigard ni Aquino idi Hunyo kalpasan a naibasa iti maysa a dakkel a rali ti pablaak ni Aquino a mangsupsupyat iti administrasyon. Naarikattot ni Arroyo a bumawi babaen iti panangidiaya na ti *state funeral* para kenni Aquino, ngem nagkedkedan ti pamilya daytoy. Saan da met nga inikkan ti ania man nga akem ni Arroyo iti lamay ken pamumpon.

Numan pay kasta, tapno agpammarang ket bimmisita latta ni Arroyo iti lamay idi parbangon ti Agosto 5. Inggagara na nga intantan ti ipapanaw na idiay US ken inrana na iti parbangon ti panagsubli na iti Pilipinas tapno bassit laeng ti bilang dagiti tao a madanon na iti massayag/lamay. Nabalkut iti nakaro a tensyon ti lamay idi sumangpet isuna, aglalo pay ta nakaro ti pungtot iti agdama a rehimen dagiti adda sadiay ken dakes ti panangkita da iti bunggoy da Arroyo. Pito a minuto laeng ti kaadda ni Arroyo iti uneg ti Manila Cathedral iti kinakaro ti buteng na kadagiti makipagladladingit.

Madanagan ita da Arroyo gapu ta ti kadakkel ti bilang dagiti nakipamumpon kenni Aquino ket pagilasinan nga adda kabaelan ti umili a mangirussuat ti nalawa a panagbaringkuas no ipapilit da nga ikamakam ti *cha-cha* tapno agtalinaed iti poder.

Tapno madismolar ti politikal a kaipapanan ken pangta iti rehimen na ti dakkel a bilang ti nagdudupudop iti kalsada ken nangipaduyakyak kadagiti an-anek-ek da, minandaran ti Malacañang ti PNP a pabassiten ti irepreport daytoy a bilang dagiti timmipon ken simmabat iti martsa.

Iti sango ti kinaagum ni Arroyo iti turay nga agarup awanen ti nakaidumaan na iti diktador a ni Marcos, agpangpangta ita ti pannakaulit dagiti paspasamak idi 1983 agingga't 1986. Naipakita ti milyon nga umili a nagdudupudop iti massayag, iti kalsada, ken iti pumpon ni Cory Aquino nga addaan da pay laeng ti kasdiay a pigsa ken kabaelan. AB

Melissa Roxas, palabán iti rehimen

Nagsublin iti pagilian ni Melissa Roxas, miembro ti BAYAN-USA ken grupo a pangkultura nga Habi Arts iti Los Angeles, California idi Hulyo 20 tapno ibagian ken ipursigi ti panangiyuli kadagiti kaso laban kadagiti nangdukot ken nangparigat kenkuana ken iti dua a kadua na. Nagatendar isuna iti panagdengngeg ti Court of Appeals maipanggep iti petisyon na para iti *writ of amparo*. Agtestigo met isuna iti Commission on Human Rights (CHR) ken iti Committee on Human Rights ti House of Representatives maipanggep iti panangdukot ken panangtortyur kenkuana.

Ginandat a dadaelen ti rehimen ti kredibilidad ti aktibista a Pilipino-Amerikano babaen iti panangusar iti mabigbig a berdugo a ni Jovito Palparan ken kontra-komunista a lider vigilante a ni Pastor Alcover Jr.

Iparparuar da Palparan ken Alcover a ti NPA ti nangdukot kenni Roxas gapu kano iti pagayatan na nga umikkaten iti rebolusyonaryo a tignayan. Nakikoro pay kadakuada dagiti opisyal ken tagapagsarita ti AFP. Nagabel da ti istorya ken nangipakita pay kadagiti bidyo ken retrato a mangpaneknek kano iti daytoy. Pagkedkedan ni Roxas nga isuna ti adda kaadagiti nasao a bidyo ken retrato.

Ikalkalintegan pay da Palparan ken Alcover ti panangdukot ken panangparigat kenni Roxas gapu ta kameng kano met isuna ti tignayan a komunista. Iti nakakatkatawa nga iskrip ti dua a bagtit, kayat kano laeng ni Roxas a pabainan ti rehimen ni Gloria Arroyo.

Natibker ken nadagsen a nagkedkedan ni Roxas ti kinabalasubas dagiti dua.

Dagiti parparbo nga istorya da Palparan ken Alcover ket kagiddan dagiti pablaak ti Malacañang ken ti AFP idi damo a rimmuar ti damag maipanggep iti panagdukot ken panangtortyur kenni Roxas. Parparbo na kano laeng ti istorya. Palpalataken daytoy ti nabayagen nga aramid ti rehimen nga Arroyo a panagbuggo da iti ima kadagiti panagdukot, panagtortyur ken panagpatay iti nakaad-adu nga aktibista, panangibunton ti babalaw kadagiti biktima mismo ken panangibaw-ing iti pammabasol iti Partido Komunista ti Pilipinas ken iti NPA.

Imbaga met ni Atty. Leila de Lima, pangulo ti CHR a no agpayso man a ni Roxas ti adda iti bidyo, ti kangrunaan nga usapin ket ti panangdukot ken panangtortyur kenkuana ken saan ket a dagiti nagkamengan na a politikal nga organisasyon.

Iti laksid dagiti panaggandat ti rehimen nga Arroyo a dadaelen ken busalan isuna, agtaltalinaed a natibker ni Roxas iti pangngeddeng na nga irakurak ti kinapudno ken gunoden ti hustisya para kenkuana ken kadagiti dadduma pay a biktima ti pananglabsing iti karbengan-tao.

Nakaiyuli metten ni Roxas ti kaso laban kenni Gloria Arroyo iti US State Department ken iti opisina ni Prof. Manfred Nowak, United Nations Special Rapporteur on Torture. AB

Elizabeth Principe, nawayawayaanen

Kalpasan ti agarup 18 bulan a pannakakulong na kas politikal a balud, nawayawayaanen ni Elizabeth Principe, konsultant ti National Democratic Front of the Philippines kalpasan nga ibasura ti Regional Trial Court idiay Nueva Vizcaya ti kaudian a kaso laban kenkuana. Sakbay daytoy ket naibasura metten ti amin a sabali pay a kaso na.

Hulyo 21, iti 4:25 ti malem idi mairuar ni Principe manipud iti PNP Custodial Center iti Camp Crame. Idi dayta met la nga aldaw, nangiyaramid nga umuna isuna ti *hunger strike* karaman da Randall Echanis, Eduardo Serrano, Eduardo Sarmiento, Prospero Agudo, ken dadduma pay a politikal a balud. Kagiddan daytoy ket nangisayangkat ti piket dagiti suporter da.

Pinilit ti AFP a lappedan ti pannakawayawaya ni Principe ngem gapu iti nairteng a presyur dagiti agprotprotesta iti ruar ken iti mandar ti korte ket awanen ti naaramid na. Idi iruruar na, sinabat isuna ti anak na a ni Lorena Santos, Gabriela Womens Party Rep. Liza Maza, ken dagiti progresibo a grupo.

Imbaga ni Principe nga utang na a naimbag a nakem iti umili a Pilipino ti pannakawayawaya na, saan ket nga iti rehimen ni Arroyo. Makikaykaysa manen isuna iti laban ti umili tapno patakyasen ni Arroyo. Kiniddaw na met a mawayawayaanen dagiti dadduma pay a politikal a balud a nakakulong pay laeng iti agdama. AB

Dagiti nagnagbakwit idiay Mindanao, agsagsagaba

Adda agarup 250,000 umili a Moro nga aglilinnetlet kadagiti *evacuation center* ti Central Mindanao. Kaaduan kadagiti nagbakwit ket napupok idiay Maguindanao ken North Cotabato.

Mapilitan da nga aglilinnetlet sadiay gapu ta saan da pay a makaawid a natalged gapu iti agtultuloy a labanan iti baet dagiti puersa ti gubyerno ken MILF iti 109 barangay ti Maguindanao ken North Cotabato.

Daytoy ti nailanad iti State of Nagnagbakwit Address (SOBA) a naibasa iti maysa a porum a nairussuat idi Hulyo 23 iti Notre Dame University Gym idiay Cotabato City. Ti porum ket inatendaran dagiti propesyonal, estudyante, pannakabagi dagiti organisasyon ti umili, ken dagiti nagbakwit.

Manipud idi bimtak dagiti labanan idi Agosto 2008, dumanonen iti 157,584 pamilya wenno 756,544 katao ti kabuklan a bilang dagiti pimmanaw manipud kadagiti barangay da idiay North Cotabato, Maguindanao ken Lanao del Norte, segun iti National Disaster Coordinating Council.

Daytoyen ti kadakkelan a bilang dagiti nagbakwit iti intero a lubong idi 2008.

Uray addan kadagiti *evacuation center* ket agtultuloy ti panagrigrigat dagiti nagnagbakwit. Maysa a dua a bulan na a maladaga ti naireport a natay gapu iti malnutrisyon itay laeng Hunyo 20. Nakaro met a nasugatan ti maysa nga ubing nga agtawen ti innem gapu iti awan pilpilien a panagmortar ti militar iti *evacuation center* idiay Barangay Libutan, Mamasapano, Maguindanao idi Hunyo 15.

Idi Mayo 7, tallo kadagiti nagbakwit idiay Datu Piang nga agnagan ti Law Mahmud, 32; Kaharudin Tasil, 26; ken Harudin Melen, 28 ti bigla laengen a nadukot idi mapan da iti kabangibang a munisipalidad ti Datu Saudi Ampatuan tapno alaen ti suplay a taraon manipud iti International Committee of the Red Cross (ICRC) para iti *evacuation center* da. Daytoy ket gapu ta sinaed ti militar ti komboy ti ICRC. Ti bangkay ni Law ket nasarakan a tumtumpaw iti Pulangi River idi agsapa ti Mayo 12. Saan pay a masarakan da Kaharudin ken Harudin.

Adu met kadagiti nagbakwit ti biktima ti panagpuor ti militar kadagiti balbalay da ken panangdadael kadagiti sanikua ken taltalon da. AB

Konsultant ti NDFP, naaresto

Sumagmamano nga aldaw pay laeng manipud idi isubli ti rehimen nga Arroyo ti samay ti Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees (JASIG) ket iligal nga inareston dagiti elemento ti militar ken pulisya ti konsultant ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP) a ni Alfredo Mapano iti 2:00 ti parbangon idi Agosto 1 idiay Cagayan de Oro City. Ni Mapano a maak-akusaran a kalihim ti North Central Mindanao Region, ket naidarum iti walo a parparbo a kaso a kriminal.

Segun kadagiti report, ni Mapano ket nakipagkita iti asawa ken kadagiti annak na ken makikonsulta iti dadduma pay a lider ken miembro ti NDFP Negotiating Panel kasilpo ti maiyaramid a pormal a tungtongan iti kappia idi maaresto isuna.

Iti maysa a pablaak, napinget ken nadagsen a kinondena ti Partido Komunista ti Pilipinas (CPP) ti iligal a panangaresto kenni Mapano.Kuna na, rumbeng a respetuen ti gubyerno nga Arroyo, militar, ken pulisya dagiti bukod da a kari ken insigida a wayawayaan ni Mapano. Ti panangaresto kenkuana ket tungpa iti proseso iti saritaan iti kappia ken ti agtultuloy a pannakabalud na ket panangla-is iti panangbiag manen iti pormal a tungtongan iti kappia, innayon ti CPP.

Drayber ti *pedicab*, napapatay

Pinaltogan ken pinatay ti maysa a soldado ti maysa a drayber ti *pedicab* idiay Aglipay, Quirino idi Hulyo 27. Nabigbig ti pimmatay a ni PFC Ariel Ayahao, elemento ti Military Intelligence Group (MIG) ti Philippine Army. Ti biktima ket ni Albert Domingo.

Segun kadagiti nakasaksi, naggapu iti piesta ti munisipalidad ti elemento ti MIG ken nakalugan iti motorsiklo na. Nairana a nakaharang iti dalan ti *pedicab* ti biktima nga adda iti ruar ti munisipyo ti Aglipay. Nagsinnungbat dagiti dua ken bigla laengen nga inasut ti soldado ti pistola na a kalibre .45 ket pinalto-paltogan na ti tengnged ti drayber.

Gulo nga etniko idiay China

Itay Hulyo 15, dimmanonen iti 192 ti natay iti maymaysa a bulan a gulo nga etniko iti syudad ti Urumqi iti probinsya a Xinjiang, China, segun iti Xinhua, agipadpadamag nga ahensya ti gubyerno. Nasurok a 1,600 met ti nasugatan ken 74 kadakuada ket adda iti nakaro a kasasaad.

Nasurok 700 ti naaresto ken naibalud, segun met laeng iti ahensya. Segun kadagiti lokal a residente, awan ti pilpilien a suysuyoden dagiti pulis dagiti komunidad dagiti Uighur, nailian a minorya a mangbukbukel ti kadakkelan a ti populasyon iti probinsya. Nagpungtotan da met ti panangipaserra ti gubyerno kadagiti moske iti syudad idi Hulyo 10, Byernes, aldaw ti panaglualo para kadagiti Muslim nga Uighur.

Saan a nalappedan ti 20,000 pulis ken soldado a naipakat sadiay ti panagwaras ti gulo iti intero a rehiyon no sadino ket adda dagiti nabayagen a risiris nga etniko a pana-panawen a dumandanon iti kinaranggas.

Ti madama a gulo ket imbunga ti maysa a riri iti baet dagiti mangmangged nga Uighur ken Han (mayorya a grupo nga etniko) iti probinsya ti Guangdong, 3,200 kilometro manipud iti Xinjiang. Ti pannakatay ti dua nga Uighur iti nasao nga insidente ket nangpaburek ti pungtot iti intar dagiti komunidad nga Uighur.

Manipud iti maysa a bassit a panaguummong idi Hulyo 5 tapno ilamay {imasayag} dagiti natay, napartak a nagwaras ti protesta iti intero a syudad. Gimmil-ayab ti sumagmamano nga insidente ti kinaranggas iti baet dagiti Uighur ken Han iti syudad. Dagus a nangipatulod ti gubyerno a Tsino kadagiti soldado ken pulis tapno kontrolen ti gulo nga ipabpabasol na kadagiti grupo a sinanay kano dagiti ganggannaet a terorista apakaibilangan ti al Qaeda.

Ti Xinjiang ket naideklara nga *autonomous* a probinsya idi agballigi ti rebolusyon a Tsino idi 1949. Iti panangidaulo ti Partido Komunista, narisut idi ti nasurok 200 tawen a diskriminasyon laban kadagiti Uighur ken nakagun-od ti probinsya ti napateg a panagdur-as.

Ngem iti daytoy napalabas a 20-30 tawen, nagburek/bimmara manen dagiti risiris nga etniko gapu iti panagdudupudop sadiay dagiti Han a napaboran iti pannakaited ti panggedan gapu iti ad-adda a kasanayan da a teknikal ken kinaeksperto iti pagsasao a Tsino. Iti uneg ti rebisyonista a panangidaulo, naburak ti dati a katulagan dagiti Han ken Uighur a naipundar iti proletaryo nga estado idi. AB

Welga idiay South Africa, nagballigi

Nagballigi ti welga nga insayangkat dagiti mangmangged idiay South Africa iti daytoy naglabas a lawas ti Hulyo kalpasan a magun-od ti nayon a sweldo a kidkiddawen da.

Dumanon iti 150,000 mangmangged ti nakikaykaysa iti welga a nagpaut iti sumagmamano a lawas ken nangpasardeng iti operasyon dagiti munisipyo, bus, ken tren iti nadumaduma a lugar. Uray dagiti lokal a pulis ket nakikaykaysa iti nasao a welga.

Immuna ditoy, nagwelga dagiti mangmangged iti konstruksyon ti *stadium* para iti 2010 FIFA World Cup idi umuna a lawas ti Hulyo. Dumanon iti 70,000 mangmangged ti nakikaysa ken nangirupir ti nayon a sweldo. Kabayatan na, binurak met dagiti pulis ti intar dagiti agwelwelga iti Thokoza, Ekurhuleni ken iti probinsya ti Limpopo babaen iti panangusar kadagiti *rubber bullet* (bala a naaramid wenno nabalkot iti goma). Nasurok met a 200 demonstrador ti naaresto iti probinsya ti Mpumalanga. Kangrunaan met a kiddaw dagiti residente iti nadumaduma a komunidad ti naurnos a pabalay, kuryente, ken padanum.

Napilitan ni South African President Jacob Zuma a pirmaan ti mandar a mangted ti 13% nayon a sweldo kadagiti mangmangged dagiti munisipyo. Immannugot met dagiti mangmangged iti industriya ti langis iti 9.5% nayon a sweldo. AB

Uppat a soldado natay, 7 nasugatan kadagiti labanan

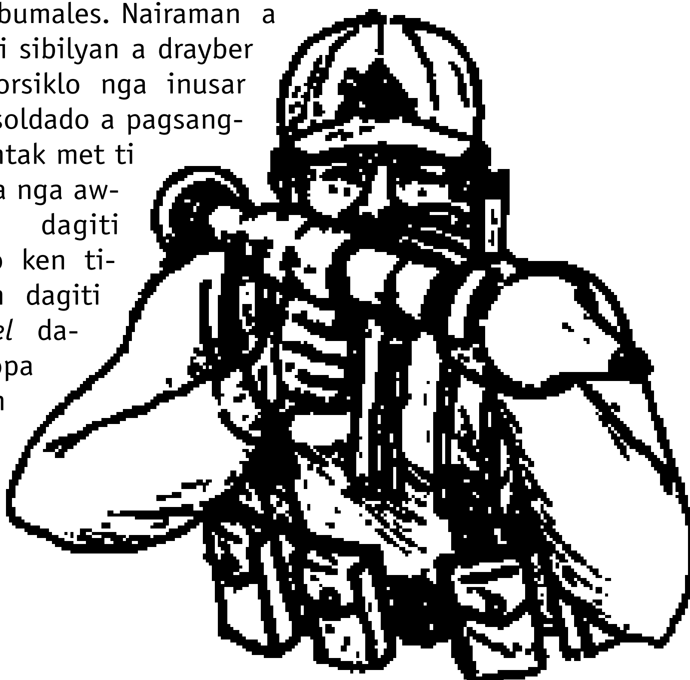
Uppat a soldado ti natay ken pito ti nasugatan iti dua a nagsina a taktikal nga opensiba nga insayangkat dagiti Nalabaga a mannakigubat ti NPA idi maudi a lawas ti Hulyo.

Idiay Sityo Narra, Barangay Lumiad, Paquibato District, Davao City, dua a soldado ti natay ken lima a sabali pay ti nasugatan idi ambusen dagiti gerilya ti Pulang Bagani Command 1 ti NPA ti nagluganan dagiti tropa ti 5th Scout Ranger Company-Philippine Army idi Hulyo 27.

Sakbay daytoy, dua met a tropa ti 23rd IB ti nasugatan idi rauten dagiti Nalabaga a mannakigubat ti Larangan 4A ti North Central Mindanao Region ti detatsment daytoy idiay Barangay Balongagan, Las Nieves, Agusan del Norte idi Hulyo 25. Nagpaut iti 10 minuto ti nasao a reyd.

Kabayatan na, sinupyat ti Alejandro Lanaja Command (ALC) ti NPA dagiti pammabasol ti AFP nga inggagara a pinatuduan ti bala iti maysa nga ambus ti dua a soldado ti 3rd Special Forces Battalion (SFB) idiay Sityo Moria, Barangay Banlag, Monkayo, Compostela Valley itay Hulyo 23. Imbaga pay ti AFP a saan kano nga armado dagiti soldado ken adda da sadiay para iti maysa a "proyekto para iti panagdur-as."

Segun iti ALC, adda iti tengnga ti nairteng nga operasyon ti militar idi ti 3rd SFB. Umas-asideg idi iti tsekpoynt ti NPA ti dua a soldado a naglugan iti motorsiklo nga imanmaneho ti sibilyan. Inasot dagiti tropa dagiti pistola da a kal .45 ket pinaputokan da dagiti Nalabaga a mannakigubat isu a napilitan dagiti gerilya a bumales. Nairaman a natay ti sibilyan a drayber ti motorsiklo nga inusar dagiti soldado a pagsangga. Bimtak met ti granada nga awit-awit dagiti soldado ken tinamaan dagiti *shrapnel* dagiti tropa ken maysa a gerilya. AB

Panagpababa ti presyo ti agas, laplappedan ni Arroyo

NADAGSEN ken nairut a sinupyat dagiti progresibo nga organisasyon ken ti oposisyon ti pammarang a panangimandar ni Arroyo tapno ipababa ti presyo dagiti agas. Impannakkel ni Gloria Arroyo iti State of the Nation Address (SONA) na a pinirmaan nan ti Executive Order 821 wenno ti Maximum Retail Price para kadagiti agas tapno maibaba kano iti 50% dagiti presyo ti lima iti 21 kangrunaan nga agas nga intudo ti Department of Health. Daytoy ket kalpasan nga immannugot dagiti multinasyonal a kumpanya ti agas a boluntaryo nga ibaba da iti inggana 30% ti presyo ti 16 a sabali pay ken imbati da ti lima laengen tapno isu ti saklawen ti mandar ni Arroyo.

Ubbaw ti mandar ni Arroyo ken uray ti boluntaryo kano a panangipababa ti presyo dagiti kumpanya ti agas gapu ta umuna unay awan met ti mekanismo ti gubyerno a mangisigurado a bumaba nga agpayso ti presyo dagiti nasao nga agas. Maikadua, nakabasbassit laeng daytoy a paset ti 1,600 agas iti merkado a nakangatngato latta ti presyo da. Nakabasbassit laeng a kissay daytoy iti presyo dagiti agas iti pagilian a manipud 10% - 84% ti kangato ti presyo da kumpara iti sabali a pagilian nga addaan bukod nga industriya ti agas ken kontrol iti presyo dagitoy.

Segun iti Health Alliance for Democracy (HEAD), dagiti kumpanya ti agas ti manglaplapped iti panangipababa ti presyo dagiti agas. Kuna daytoy, amin a linteg ken mandar a nairuar iti uneg ti nasurok dua a dekada tapno agbalin a nalaka dagiti agas ket linappedan dagitoy a kumpanya. Inyarig ti HEAD ti Generics Law idi 1998 a nagay-ayaman laeng dagiti multinasyonal a kumpanya babaen iti panangiruar da kadagiti *generic* nga agas a nakapsut ti kalidad na tapno mapilitan latta ti umili a gumatang kadagiti nangingina nga agas nga adda marka na. Innayon pay ti HEAD, awan ti regulasyon iti presyo dagiti agas a parpartuaten dagiti kumpanya a multinasyonal ken adda pannakikumplot da iti gubyerno tapno kaluban ti sobra a pastrek da, kas iti agraraira ita iti uneg ti gubyerno nga Arroyo.